

Státní rozpočet

• **Přes historicky nejhlubší deficit státních financí potvrdil vývoj aktuálních příjmů rozpočtu oživení ekonomiky** Téměř stomiliardový deficit (-99,6 mld. korun) je historicky nejhlubším schodkem vykázaným za tři čtvrtletí ve státních financích České republiky. Došlo k němu při rychlejším růstu výdajů než příjmů. Výsledek je však, stejně jako v 1. i 2. čtvrtletí 2010, ovlivněn mimořádným opatřením¹. Pokud by k němu nedošlo, byly by nedaňové příjmy rozpočtu o více než třetinu vyšší, což by ovlivnilo celkové příjmy rozpočtu. Ty by proti vykázaným +2,6 % stouply fakticky o 7,4 %. Tento vývoj, spolu s vykázaným růstem příjmů z daní (bez pojistného) o 5,9 % dokládá pokračující ekonomické oživení zasahující i sféru financí státu. V poměru k nominálnímu HDP činil schodek rozpočtu 3,4 %.

• **Proti pololetním výsledkům zesílil výběr DPH a spotřebních daní, oslabilo inkaso daní z příjmů** Po velmi povzbudivém výsledku ve výběru firemních daní z prvního pololetí (+10,9 %), se jejich dynamika za tři čtvrtletí již v tak silné míře neudržela (+5,5 %). Byla také nižší než u daňových příjmů bez pojistného (+5,9 %), jejichž dynamiku poháněl růst tzv. „velkých daní“ (DPH a spotřebních daní). Daně z příjmů fyzických osob stouply proti tomu jen málo (+2 %), protože zlepšení trhu práce se do mzdové oblasti zatím výrazněji nepromítlo.

Celkově však daňové inkaso vč. pojistného na sociální zabezpečení (+3,8 % za tři čtvrtletí 2010) proti pololetnímu výsledku (+3,2 %) dále zrychlilo. Stát vybral meziročně víc o 23,3 mld. korun, z toho na „velkých daních“ o 16,6 mld. korun. U korporátních daní však nebylo meziroční zlepšení (+3,6 mld. korun) tak významného jako koncem prvního pololetí (+5,8 mld. korun).

• **Silná redukce celkových výdajů rozpočtu patrná v prvním pololetí 2010 již nepokračovala** Výdaje rozpočtu se proti stejnému období roku 2009 zvětšily o 31,4 mld. korun (+3,9 %) a nepodařilo se tak udržet příznivý trend v jejich redukci (+8,7 mld. korun meziročně koncem 1. pololetí, tj. +1,5 %). Toto zhoršení připadá nejen na vrub běžných výdajů (+2,8 %), ale stále více i kapitálových výdajů (+13,5 %) - zatímco za tři čtvrtletí 2009 stouply meziročně běžné výdaje státního rozpočtu pouze o 3 mld. korun, v roce 2010 o téměř 21 mld. korun. Přitom se šetřilo na platech zaměstnanců státu (-0,5 % meziročně) i sociálních dávkách (+0,8 %). Stát však poslal dohromady o 23 mld. korun více rozpočtům obcí (meziročně +20,6 %) a fondům sociálního a zdravotního pojištění (+8,6 %). Důchodové dávky stouply o 2,6 %, tedy méně než běžné a celkové výdaje státu.

Šetření na sociálních dávkách pokračovalo – meziročně se zvýšily o pouhé 2,5 mld. korun, přičemž výplaty důchodů o 6,5 mld. korun. Vyplývá z toho, že výplaty jiných položek sociálních dávek a sociální podpory meziročně poklesly (s výjimkou aktivní politiky zaměstnanosti a příspěvku na penzijní připojištění byly omezeny všechny).

Vzhledem k měnícím se proporcím běžných a kapitálových výdajů rozpočtu už činí kapitálové výdaje (při nižším tempu růstu běžných výdajů) 11 % proti necelým 10 % ve stejném období roku 2009.

Zdroje dat: ČSÚ, MF ČR, ČNB, MPSV, propočty ČSÚ.

Poslední informace ze zdrojů ČSÚ, ČNB a MPSV uváděné v této zprávě pocházejí ze dne 8. prosince 2010. Zpráva vychází z měsíčních statistických údajů odvětvových statistik a ze čtvrtletních sezónně neočištěných odhadů HDP.

¹ Z rozhodnutí exekutivy zamezit kritickému dopadu ekonomické recese na státní rozpočet v roce 2009 byly tehdy přesunuty peníze v řádu desítek miliard z rezervních fondů ministerstev do mimodaňových příjmů rozpočtu.